

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Excel в обліку та аналізі

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність D1 «Облік і оподаткування»

Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування
Протокол № 8 від 02 грудня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Excel в обліку та аналізі
Викладач	Баланюк І.Ф., д.е.н., завідувач кафедри обліку і оподаткування, Іваночко Б.Р., доктор філософії з економіки, асистент кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(098)0359077 +38(068)2512852
Е-mail викладача	ivan.balaniuk@cnu.edu.ua bohdan.ivanochko@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій: https://koia.pnu.edu.ua/hrafik-provedennia-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна «Excel в обліку та аналізі» охоплює теоретичні та практичні аспекти використання Microsoft Excel обліку та аналізі діяльності суб'єктів господарювання на основі облікової інформації. Вона спрямована на ознайомлення здобувачів вищої освіти з основами роботи з електронними таблицями, формулами та функціями Excel, методами візуалізації фінансових даних, створенням та аналізом зведених таблиць. Вивчення дисципліни дозволить студентам ефективно використовувати Excel для підвищення точності фінансових розрахунків та оптимізації облікових процесів.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Мета:</i> формування у студентів знань і практичних навичок користування табличним процесором Microsoft Excel та можливостей його застосування для здійснення обліку і аналізу облікової інформації.</p> <p><i>Цілі курсу:</i> опанування основ функціоналу Microsoft Excel та його можливостей для обробки, аналізу й візуалізації даних у сфері бухгалтерського та управлінського обліку; розвиток навичок використання формул і функцій Excel для автоматизації облікових розрахунків, фінансового аналізу та роботою з великими обсягами інформації; вивчення практичного застосування Excel для бюджетування, прогнозування та оцінювання фінансового стану суб'єкта господарювання з метою прийняття управлінських рішень.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><i>Компетентності:</i></p> <p>Систематизації обліково-аналітичної інформації.</p> <p>Знання принципів введення, форматування та структуризації даних, застосування формул і функцій для економічних розрахунків.</p> <p>Здатність організувати роботу з даними, здійснювати їх перевірку, захист та узагальнення.</p> <p>Вміння здійснювати візуалізацію облікової та управлінської інформації за допомогою діаграм і графічних інструментів.</p> <p>Здатність застосовувати Microsoft Excel для бюджетування, калькулювання, аналізу фінансових показників, моделювання та прогнозування.</p> <p><i>Програмні результати навчання:</i></p> <p>Пояснювати функціональні можливості Microsoft Excel та сферу його застосування в обліку й управлінні.</p> <p>Застосовувати формули та функції для здійснення економічних розрахунків і аналізу даних.</p> <p>Організувати та структурувати облікову інформацію в електронних таблицях із використанням інструментів перевірки й захисту даних.</p> <p>Створювати аналітичні звіти та візуалізації на основі табличних даних.</p> <p>Організувати та структурувати облікову інформацію в електронних таблицях із використанням інструментів перевірки й захисту даних.</p> <p>Проводити економічний аналіз (ABC-, XYZ-аналіз, моделювання, прогнозування) засобами Excel.</p>	
<p>великі масиви даних та формувати підсумкові показники для прийняття управлінських рішень.</p>	

5. Організація навчання			
Обсяг курсу – 90 год.			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти	
лекції	16	6	
практичні	14	4	
самостійна робота	60	80	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
IV	D1 Облік і оподаткування	другий	вибіркова
Тематика навчальної дисципліни			
Тема, план	Кількість годин (денна форма здобуття освіти/заочна форма здобуття освіти)		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
Тема 1. Характеристика табличного редактора Microsoft Excel 1. Область застосування MS Excel 2. Основні поняття редактора електронних таблиць 3. Введення даних до електронної таблиці 4. Типи даних та форматування комірок 5. Альтернативні програми для роботи з таблицями	2/-	2/-	8/8
Тема 2. Робота з даними в MS Excel 1. Автозаповнення даних 2. Перевірка даних 3. Візуальне представлення інформації в електронній таблиці 4. Налаштування захисту даних в MS Excel 5. Робота зі стовпцями та рядками	2/-	2/-	8/12
Тема 3. Формули та функції MS Excel 1. Огляд формул та виконання розрахунків 2. Поняття функцій 3. Математичні, логічні та фінансові функції 4. Застосування функцій в MS Excel для аналізу даних	2/2	2/2	8/10
Тема 4. Візуалізація даних електронних таблиць 1. Основні типи діаграм в MS Excel 2. Створення діаграм для візуалізації облікової інформації 3. Редагування діаграм, зміна наявних даних та додавання нових 4. Аналіз інформації за допомогою графічного представлення інформації	2/2	2/-	12/12

Тема 5. Бази даних та зведені таблиці в MS Excel 1. Створення зведеної таблиці для узагальнення даних аркуша 2. Робота із зв'язками всередині таблиць 3. Формування бази даних в Excel 4. Фільтрація в базі даних та типи фільтрів 5. Застосування формул і функцій для масивів даних	2/-	2/-	8/12
Тема 6. Можливості використання MS Excel в обліку 1. Переваги та недоліки ведення бухгалтерського і податкового обліку MS Excel 2. MS Excel як доповнення до інструментів ведення обліку 3. Використання можливостей Excel для візуалізації облікової інформації	2/2	2/-	6/10
Тема 7. Управлінський облік в MS Excel 1. Формування бюджетів і планів за допомогою електронних таблиць 2. Аналіз фінансових показників на основі облікової інформації за допомогою функцій 3. Розрахунок собівартості, калькуляції, розподіл витрат по напрямках діяльності 4. Контроль грошових потоків за допомогою Excel	2/-	2/2	6/8
Тема 8. Аналіз облікової інформації в MS Excel 1. Узагальнення даних та формування підсумкових звітів 2. Здійснення аналізу фінансового стану за допомогою таблиць 3. ABC- та XYZ-аналіз 4. Моделювання та прогнозування із використанням можливостей Excel	2/-	-/-	4/6
Разом	16/6	14/4	60/80
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання 100 бальна: бали накопичуються за різні види робіт протягом навчального процесу, а підсумкова залікова оцінка виставляється на останньому практичному занятті.</p> <p>Зараховано – “відмінно” 90-100 балів (А – за шкалою ECTS) – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>Зараховано – “добре” 70-89 балів (за шкалою ECTS: 80-89 – В; 70-79 – С) – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>Зараховано – “задовільно” 50-69 балів (за шкалою ECTS: 60-69 – D; 50-59 – E) – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>Незараховано - менше 50 балів (за шкалою ECTS: 26-49 – FX; 1-25 - F)– студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>		

	<p>Система оцінювання навчальної дисципліни включає два види контролю: поточний і підсумковий.</p> <p>Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поточне оцінювання (практичне заняття) – 70 балів (усні відповіді, розв’язання практичних завдань); – самостійна робота – 30 балів (контроль самостійної – тестування). <p>Поточний контроль проводиться на практичних заняттях шляхом виконання завдань, отриманих в процесі навчання.</p> <p>За кожен вид робіт студент отримує оцінку в 100 бальній шкалі.</p> <p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Також за рішенням кафедри обліку і оподаткування здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали (див. «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника», URL: https://surl.li/wmmuhb; “Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника” URL: https://surl.li/dxovqb)</p>
Вимоги до письмових робіт	Студент виконує практичні завдання, головна мета яких – перевірка ступеня засвоєння теоретичних положень курсу.
Практичні заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і практичні навички з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінки за практичне заняття враховуються при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни
Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни «Excel в обліку та аналізі» складає 60 годин для студентів денної форми навчання та 80 год - для заочної форми навчання. Студентам пропонується виконання завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://d-learn.pnu.edu.ua). Згідно графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.
Методи навчання	Наочні методи навчання - ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації для полегшення вивчення навчального матеріалу (використання ілюстрацій, графіків, схем, мультимедійних матеріалів (презентації, відео). Інтерактивні методи навчання - ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм (відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді тощо).

	<p>Практичні методи навчання - передбачають виконання задач та вправ, які спрямовані на розвиток навичок і практичного застосування знань.</p> <p>Інноваційні методи навчання - поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентісний метод, використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Зокрема, інструменти Google та Mentimeter.</p> <p>Методи дистанційного навчання - ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської системи дистанційного навчання (https://d-learn.pnu.edu.ua), платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань та самостійну роботу.
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік (виставляється на підставі результатів поточного контролю (виконання практичних завдань, самостійної роботи студента)
<p style="text-align: center;">7. Політика курсу</p> <p><i>Письмові роботи:</i> студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).</p> <p>Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання у визначений для контролю самостійної роботи період згідно графіку навчального процесу.</p> <p>Здобувачі вищої освіти, які були недопущені або не з'явилися на підсумковий контроль, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіка ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.</p> <p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (URL: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/). Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.</p> <p>Вживати їжу та напої під час занять в аудиторії забороняється (крім води або за медичними показаннями).</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а «нб» округляється.</p> <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше).</p> <p>У студентів є можливість отримати додаткові бали пройшовши онлайн курси на навчальних платформах Prometheus, Coursera (чи інших рекомендованих кафедрою обліку і оподаткування: URL: https://koia.pnu.edu.ua/platformy-dlia-neformalnoi-osvity/). Слід враховувати, що приймаються сертифікати, які розширюють знання з дисципліни «Excel в обліку та аналізі». Попередньо студент повинен погодити коректність обраного курсу (написавши лист на електронну адресу: bohdan.ivanochko@cnu.edu.ua).</p> <p>Результати неформальної освіти визнаються згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (URL: https://surl.li/xpiocw)</p> <p>При використанні технологій штучного інтелекту студенти повинні дотримуватись «Рекомендацій щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти» (URL: https://surl.li/zntjtk)</p>	
8. Рекомендована література та інші джерела	

1. Дячук В. С. Excel 2013–2016 : навч. посібник. Тернопіль : Вид-во ТНТУ імені Івана Пулюя, 2021. 308 с
2. Табличний процесор MS EXCEL: просунутий рівень : практикум / А. А. Гаврилова, Н. О. Бринза, О. Г. Король. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 243 с.
3. Дропа Я. Б. Фінансовий аналіз : навч. посібник. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 238 с.
4. Ліщинська Л. Б., Добровольська Н. В. Перспективні інструменти для аналізу даних у бізнесі. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. №1 (305). С. 78-83.
5. Баланюк І. Ф., Ліба Н. С., Іваночко Б. Р., Шеленко Д. І., Мельник І. О. Цифрові технології Excel як інструмент гармонізації бухгалтерського обліку з потребами бізнес-середовища. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. №14. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16915316>
6. Савків У. С., Кузьмін Т. Л. Удосконалення ведення бухгалтерського обліку та формування звітності в умовах цифрової економіки. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2023. Вип 19. Т.2. С. 87-95.
7. Практикум з фінансового та управлінського обліку за національними стандартами: навч. посібник. / М. Ф. Огійчук, Л. О. Сколотій, С. І. Василішин, І. І. Рагуліна, О. В. Ковальова, І. В. Сколотій, Ю. С. Нежид; за ред. проф. М. Ф. Огійчука. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ: Алерта, 2021. 624 с
8. Магопець, О. А. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Кропивницький: ЦНТУ, 2022. 230 с.
9. Талах Т., Талах В. Використання функцій Excel в аналітичних дослідженнях та в економічній й аналітиці. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 50. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-58>
10. Баланюк І. Ф., Іваночко Б. Р., Шеленко Д. І., Кузьмін Т. Л., Банашкевич Т. П. Застосування цифрових інструментів MS Excel та Google Sheets в обліку, електронній торгівлі та економіці бізнесу на умовах аутсорсингу. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. №15. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17329654>

Викладач _____ Баланюк І. Ф.